

ALİ AYÇİL • Sur Kenti Hikâyeleri

ALİ AYÇİL 1969 yılında Erzincan'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Erzincan'da, yükseköğrenimini Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Tarih Bölümü'nde tamamladı. Şiir ve yazıları *Dergâh*, *Hece*, *Kitaplık*, *Varlık* gibi dergilerde yayımlandı. Basılmış kitapları: *Arastanın Son Çırağı* (Şiir, 1999), *Naz Bitti* (Şiir, 2001), *Ceviz Sandıklar ve Para Kasaları* (Deneme, 2002), *Sur Kenti Hikâyeleri* (Öykü, 2004), *Kovulmuşların Evi* (Deneme, 2007), *Yenilgiden Dönerken* (Deneme, 2011), *Bir Japon Nasıl Ölür* (Şiir, 2018, TYB Şiir Ödülü), *Usta Konuşmak İstiyor* (Deneme, 2020), *Karşı Roman* (Roman, 2024). *Sur Kenti Hikâyeleri* Sterling Publishers tarafından İngilizceye çevrilerek Hindistan'da yayımlandı.

Şule Yayınları, 2004-2005 (2 baskı)
Timaş Yayınları, 2007-2017 (9 baskı)
Dergâh Yayınları, 2018-2024 (10 baskı)

İletişim Yayınları 3584 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 648
ISBN-13: 978-975-05-3866-7
© 2025 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2025, İstanbul

EDİTÖR Duygu Çayırıcıoğlu
KAPAK Suat Aysu
KAPAK RESMİ Nuray Dugi Ç.
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44870
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/41
Bağcılar 34218 İstanbul • Tel: 212.445 32 38
CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6
Bağcılar 34218 İstanbul • Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ALİ AYÇİL

Sur Kenti Hikâyeleri

Ben bu kenti görmek için boşuna koyuldum yollara:
daha iyi anımsanmak için hep aynı kalmak
ve hareketsiz durmak zorunda olduğundan,
Zora eridi, çözüldü ve yok oldu.
Yeryüzü unuttu onu.

ITALO CALVINO

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

9

Seyyah İbn Battuta Mahinur'u terk ediyor

11

Sakine'nin mil çekilmiş gözleri

25

Sihirbaz Seyfettin'in son sihri

31

Bilge Mansur şehri terk ediyor!

35

Anısız at hızlı koşar

39

Sarrağ Nizamettin'in üç kızı

43

Kendi dilinden Hüsrev'in anlattığıdır

49

Seyis Behram'ın genç ırağı

53

Seyyah giderken

57

Nakkaş Burhanettin'in son nakşı

61

Eşkya Konos

65

*Muhyettin'in
yağmurda kuruyan gömleđi*

71

Mecnun Nurettin'in avuç içi

75

Üzengideki ayak

79

Demirci Rifat'ın kuş kafesi

85

Kahkahalar arasında ölen attar

89

Dilber Makbule

95

Hikâyeci Tahir'in kesik dili

117

Dağ istiaresi

123

Düşlenmiş kentin son görüntüsü

127

ÖNSÖZ

Benim niyetim, Sur Kenti'nde yaşanmış birbirinden bağımsız hikâyeler yazmaktı. Yazmaya başladım da. Ancak sıra Hikâyeci Tahir'e geldiğinde, henüz hikâyeye son noktayı koymamıştım ki, kendilerini anlatıp anlatmamakta kararsız olduğum iki kahraman çıkageldi. Tancalı seyyah İbn Battuta ve Dilber Makbule. Her ikisi de sevgililerinin bu hikâyelerin içerisinde bulunduğunu, onları kendilerinden ayırmaya hakkım olmadığını söylediler önce. Sonra da hikâyelerde içinden çıkılması güç yanlışlıklar yaptığımı, dilersem yardım edebileceklerini öne sürdüler. Kuşkusuz karşılıklı olacaktı bu yardım.

Tancalı seyyah, hikâyelerin dışında tutulmak ve bir seyahatname üslubuyla anlatılmak kaydıyla, Sur Kenti'nin yerini hatırladığı kadarıyla tarif edebileceğini iddia etti. İsteğini kabul ettim. Dilber Makbule'yle anlaşmaksa seyyahla anlaşmaktan çok daha güç oldu. Hem yazdığım hem de yazacağım hikâyelerle ilgili öyle sağlam bilgilere sahipti ki, onu kaçırmamak için pek çok kez kendisini iltifatlara boğmak zorunda kaldım. Yine de anlaşmadan asıl kârlı çıkanın Makbule olduğunu düşünmeden edemiyorum.

Dilber Makbule, hikâyelerin sandığım gibi birbirinden bağımsız olmadığını, bunları bir üzümlük salkımı halinde düşünmem gerektiğini öğütledi. Aralarındaki akrabalığı göstermek için de iki şart koydu önüme: Birincisi, üslubuna hiç dokunmamam kaydıyla kahramanlarımdan istediklerini bir de o anlatacak, anlattıklarını olduğu gibi kitaba koyacaktım. İkincisi, sevdiği adamın kim olduğunu hiçbir şekilde açıklamayacaktım. Onun isteklerini de kabul ettim. Anlaşmayı onca yokuşa sürmesine rağmen yine de Dilber Makbule'ye verdiğim sözü tuttum, sevdiği adamın kimliğini saklamak için elimden geleni yaptım.

Garip olan şu ki: Her ikisinin söyledikleri de doğru çıktı. Ben hiç farkında olmadan, birbirinden bağımsız da okunabilen ama birbirlerinin akrabası olan hikâyeler yazmıştım. Kahramanların hemen hepsinin kentin son yüzyılında yaşadıklarını öğrenmek beni nasıl üzdü bilemezsiniz.

ALİ AYÇİL